

Adolygiad o Drefniadau Gwneud Penderfyniadau – Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Blwyddyn archwilio: 2023-24

Dyddiad cyhoeddi: Medi 2024

Cyfeirnod y ddogfen: 4481A2024

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Mewn achos o dderbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddo, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth ymdrin â cheisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Adroddiad cryno	
Pam y y cynhaliom ni'r archwiliad hwn	4
Ein dyletswyddau archwilio	4
Ein hamcanion ar gyfer yr archwiliad hwn	4
Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno a sut y mae da'n edrych	4
Ein dulliau archwilio a phryd y cynhaliom ni'r archwiliad	5
Yr hyn a ganfuom	5
Ein hargymhellion ar gyfer y Cyngor	8
Atodiadau	
Atodiad 1 – cwestiynau a meini prawf archwilio	9

Atodiad 1

Pam y cynhaliom ni'r archwiliad hwn

Ein dyletswyddau archwilio

- 1 Gwnaethom gynnal yr archwiliad hwn o dan y dyletswyddau sydd wedi'u cynnwys yn:
 - adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (Deddf 2004) i helpu i alluogi'r Archwilydd Cyffredinol i fod yn fodlon (neu beidio) bod y Cyngor wedi rhoi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau; ac
 - adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 i helpu i alluogi'r Archwilydd Cyffredinol i asesu i ba raddau y mae'r Cyngor yn gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy wrth gymryd camau i gyflawni ei amcanion llesiant.

Ein hamcanion ar gyfer yr archwiliad hwn

- 2 Ein nod ar gyfer yr archwiliad hwn oedd cael sicrwydd bod gan y Cyngor drefniadau gwneud penderfyniadau priodol i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau. Yn gywir, rydym yn golygu trefniadau priodol fel y'u diffinnir gan y meini prawf archwilio sydd wedi'u cynnwys yn **Atodiad 1**.

Yr hyn y gwnaethom fwrw golwg arno a sut y mae da'n edrych¹

- 3 Gwnaethom adolygu trefniadau'r Cyngor ar gyfer gwneud penderfyniadau. Nid oedd yr archwiliad hwn yn cynnwys penderfyniadau polisi unigol nac yn cynnal adolygiad manwl o bwyllgorau craffu neu reoleiddio.
- 4 Ceisiodd yr archwiliad ateb y cwestiwn cyffredinol: **A yw'r Cyngor wedi sefydlu trefniadau gwneud penderfyniadau priodol i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau?**
- 5 Gwnaethom ddefnyddio'r meini prawf archwilio a nodir yn **Atodiad 1**, sydd hefyd yn dangos sut mae'r meini prawf yn ymwneud â'r cwestiynau archwilio.

¹ Wedi'i ddiffinio fel 'beth ddylai fod' yn unol â deddfau neu reoliadau, 'yr hyn a ddisgwylir' yn unol ag arfer gorau, neu 'beth allai fod', o ystyried amodau gwell.

Ein dulliau archwilio a phryd y cynhaliom ni'r archwiliad

- 6 Roedd y dulliau archwilio yn cynnwys; adolygiad o sampl o bapurau pwyllgorau, cofnodion a hysbysiadau penderfyniadau, gan arsylwi ystod o gyfarfodydd pwyllgor drwy gyfrwng gweddarllediadau gwe, cyfweiliadau â rhai Prif Swyddogion ac Aelodau Etholedig, ac adolygiadau o ddogfennau. Mae'r dystiolaeth a ddefnyddiwyd gennym i lywio ein canfyddiadau wedi'i chyfyngu i'r ffynonellau hyn.
- 7 Gwnaethom y gwaith hwn yn ystod Mehefin 2024 – Gorffennaf 2024.

Yr hyn a ganfuom

- 8 Ar y cyfan, canfuom fod gan y **Cyngor drefniadau gwneud penderfyniadau priodol ar waith yn gyffredinol, ond mae gwendidau o ran cynllunio ymlaen llaw a chraffu cyn penderfynu yn tanseilio eu heffeithiolrwydd.** Rydym yn nodi isod pam y daethom i'r casgliad hwn.
- 9 **Mae'r Cyngor wedi nodi'n glir ei drefniadau gwneud penderfyniadau ond mae diffygion o ran rhaglennu gwaith i'r dyfodol a chraffu cyn penderfynu.**
 - Mae'r Cyngor wrthi'n datblygu trefniadau goruchwyllo ar gyfer ei fframwaith polisi i sicrhau bod gan ddogfennau a pholisïau allweddol ddyddiad adolygu perchennog a phennu. Mae gan y Cyngor gynllun dirprwyo, a gafodd ei ddiweddarau ddiwethaf ym mis Ebrill 2024, ond nid yw hyn yn adlewyrchu'r portffolios Aelodau Cabinet newydd y cytunwyd arnynt ym mis Mai 2024. Gallai effaith gweithredu gyda chynllun dirprwyo nad yw'n gyfredol arwain at wneud penderfyniadau heb yr awdurdod priodol ar waith a bod yn destun her.
 - Mae gan y Cyngor fformat cytunedig ar gyfer ei adroddiadau i'r Cabinet a'r Cyngor a chytunwyd ar weithdrefnau ar gyfer cymeradwyo'r adroddiadau hyn. Mae gan y Cyngor fformat cytûn ar gyfer cyfarfodydd hybrid a ddilynwyd yn y cyfarfodydd a arsylwyd gennym.
 - Yn ddiweddar, mae'r Cyngor wedi cynnal adolygiad o effeithiolrwydd ei drefniadau craffu. Mae'r Cyngor yn cydnabod bod angen iddo gryfhau'r trefniadau hyn, gan gynnwys craffu cyn penderfynu.
 - Mae gan y Cyngor broses ar gyfer diweddarau ei flaenraglen waith ar gyfer pwyllgorau (FWP), ond nid yw'r FWP yn gynhwysfawr. Nid yw'n cwmpasu'r holl adroddiadau sy'n mynd drwodd i bwyllgorau a dim ond yn rhychwantu cyfnod o 4 mis. Nid yw'r FWP ar gael yn rhwydd trwy wefan y Cyngor. Mae cynllunio digonol ymlaen llaw ar gyfer adroddiadau hefyd yn helpu i liniaru'r angen i ddefnyddio'r broses benderfynu ddirprwyedig frys yn ddiangen. Effaith peidio â chael FWP wedi'i gyhoeddi, yn gyfredol, yn gynhwysfawr ac yn y tymor hwy yn manteisio ar gyfleoedd ar gyfer craffu cadarn cyn

penderfynu. Mae hefyd yn cyfyngu ar dryloywder o ran y broses o wneud penderfyniadau ar gyfer Aelodau a'r cyhoedd.

10 Roedd y wybodaeth a roddwyd i'r Aelodau mewn pwyllgorau yn glir, ond nid yw rôl a chylch gorchwyl pwyllgorau craffu'r Cyngor yn rhwystro effeithiolrwydd a thryloywder trefniadau gwneud penderfyniadau'r Cyngor.

- Roedd y wybodaeth a ddarparwyd i Aelodau yn y pwyllgorau a welsom o ansawdd digonol i'w galluogi i wneud penderfyniadau gwybodus. Cyhoeddir agendâu, adroddiadau a chofnodion pwyllgorau ac maent ar gael ar wefan y Cyngor. Mae gweddarllediadau o gyfarfodydd ar gael ar ôl i'r cyfarfod gael ei gynnal trwy You Tube.
- Roedd ansawdd a fformat cofnodion o'r cyfarfodydd yn amrywiol. Nid oedd cofnodi penderfyniadau bob amser yn glir. Mae'r Cyngor wedi cydnabod y mater hwn ac wedi cytuno ar fformat newydd ers munudau. Ar hyn o bryd mae staff y Gwasanaethau Democraidd yn cael eu hyfforddi i ddefnyddio'r cofnodion arddull newydd ar gyfer pob cyfarfod pwyllgor.
- Trwy ein gwaith maes, ni ddaethom o hyd i unrhyw faterion arwyddocaol ym mherthnasoedd swyddogion/Aelodau a gwrandawyd ar gyngor y swyddogion statudol mewn pwyllgorau.
- Mae diffyg eglurder a thryloywder ynghylch cylch gorchwyl pwyllgorau O&S. Nid yw enwi'r pwyllgorau 1,2 a 3 yn helpu gyda thryloywder o gylch gwaith y pwyllgorau, yn enwedig o safbwynt y cyhoedd. Nid yw'r Cyfansoddiad ychwaith yn glir ynghylch union gylch gwaith y pwyllgorau. Effaith diffyg eglurder a thryloywder ar gylch gwaith y pwyllgorau O&S yw bod eu gallu i gyfrannu'n llawn ac yn effeithiol at wneud penderfyniadau yn y Cyngor yn gyfyngedig. Mae hefyd yn rhwystr i annog cyfranogiad y cyhoedd yn y broses graffu.²
- Byddai mwy o eglurder ynghylch rôl pwyllgorau O&S ym mhroses gwneud penderfyniadau'r Cyngor yn fuddiol. Byddai asesiad gwell o'r effaith y mae'r pwyllgorau'n ei chael o ran eu cyfraniad cadarnhaol at lunio a gwella'r broses o wneud penderfyniadau i helpu i gyflawni amcanion corfforaethol yn helpu i sicrhau bod pwyllgorau'n defnyddio eu hamser yn effeithiol ac yn rhoi mwy o werth yn y broses o wneud penderfyniadau.
- Fel rhan o'i broses o bennu cyllidebau, mae'r Cyngor wedi sefydlu gweithgor o'i Bwyllgor O&S Corfforaethol (COSC) i helpu i ddatblygu'r gyllideb. Clywsom gan swyddogion ac Aelodau nad oedd y gweithgor hwn yn gweithio mor effeithiol ag yr oedd ganddo yn y blynyddoedd blaenorol wrth adeiladu consensws ynghylch cynigion y gyllideb ar gyfer 2024-25. Mae'r

² Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi cynhyrchu [Papur Trafod: Chwe thema er mwyn helpu i wneud craffu yn 'Barod at y Dyfodo](#) (Chwefror 2019), sydd ar gael ar dudalen cyhoeddiadau gwefan Archwilio Cymru

Cyngor yn cydnabod hyn ac yn adolygu'r broses, gan geisio gwneud gwelliannau ar gyfer rownd gosod cyllideb 2025-26.

- Mae gan y Cyngor drefniadau rhesymol ar waith i gefnogi'r Aelodau wrth iddynt wneud penderfyniadau, ond mae cyfraddau cwblhau Aelodau ar gyfer hyfforddiant yn wael (dim ond 6 o'r 51 Aelod oedd wedi ymgymryd â'u modiwlau hyfforddi craidd ym mis Mehefin 2024). Dylai'r Cyngor sicrhau bod cynnig y rhaglen hyfforddi Aelodau yn gynhwysfawr a'i fod yn gweithio gyda'r Aelodau i archwilio ffyrdd o wella eu hymgysylltiad â hyfforddiant. Effaith peidio â derbyn/ymgymryd â rhaglen hyfforddi berthnasol yw bod risg nad ydynt mewn sefyllfa dda i ddeall a chyflawni eu rôl. Gallai hyn gyfyngu ar eu heffeithiolrwydd.

11 Mae'r Cyngor yn edrych yn rhagweithiol ar ffyrdd o wella ei brosesau gwneud penderfyniadau ond nid yw wedi ymgysylltu â'r holl Aelodau i'w helpu i ddeall effeithiolrwydd ei drefniadau yn well.

- Mae'r Cyngor yn edrych ar ffyrdd o wella ei brosesau gwneud penderfyniadau. Mae'r Cyngor wedi ymgysylltu'n weithredol â Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru am ei gefnogaeth i helpu i wneud gwelliannau. Enghreifftiau o hyn yw'r gwaith y mae'n ei wneud ar ddatblygu arweinyddiaeth gorfforaethol a'r adolygiad o graffu. Mae'r Cyngor hefyd wedi ymrwmo i adolygu ei drefniadau ar gyfer gosod cyllidebau, i edrych ar sut y gall ymgysylltu'n well â'r Aelodau yn y broses hon.
- Mae aelodau'r Pwyllgor Safonau wedi arsylwi ar eu cyfarfodydd pwyllgor eu hunain a chynghorau eraill i lywio arfer da. Yr adborth o'r sylwadau hyn oedd eu bod yn fodlon â'r hyn a arsylwon nhw ac nad oedd ganddynt unrhyw faterion na phryderon mawr i roi adborth i'r pwyllgor.
- Ni ofynnwyd i'r Aelodau am eu barn ar drefniadau gwneud penderfyniadau'r Cyngor yn gyffredinol ond gofynnwyd iddynt am eu barn yn ddiweddar am effeithiolrwydd y broses graffu ac ar eu gofynion hyfforddi. Byddai cynnwys yr holl Aelodau wrth adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau gwneud penderfyniadau yn helpu'r Cyngor i gael dealltwriaeth gynhwysfawr o'u barn. Gall hefyd ddarparu cyfleoedd pellach i'r Cyngor wella ei brosesau.

Ein hargymhellion ar gyfer y Cyngor

Arddangosyn 1: ein hargymhellion ar gyfer y Cyngor

Argymhellion

- **A1** – Dylai'r Cyngor sicrhau bod ei **flaenraglen waith a gyhoeddir** ar gyfer pwyllgorau yn hygyrch, yn gynhwysfawr, ac yn cwmpasu amserlen hirach na'r cyfnod cyfredol o 4 mis i roi mwy o gyfle i graffu cyn penderfyniad cadarn a darparu mwy o dryloywder ynghylch y broses o wneud penderfyniadau ar gyfer Aelodau a'r cyhoedd.
- **A2** – Dylai'r Cyngor sicrhau bod ei **gynllun dirprwyo yn cael ei ddiweddar**, er mwyn lliniaru'r risg y bydd penderfyniadau'n cael eu gwneud heb yr awdurdod priodol.
- **A3** – Dylai'r Cyngor sicrhau bod eglurder ynghylch **rôl craffu** yn y broses o wneud penderfyniadau. Mae'r diffyg eglurder ynghylch rôl pwyllgorau O&S, yn enwedig mewn perthynas â chraffu cyn penderfynu yn cyfyngu ar allu pwyllgorau O&S i gyfrannu'n llawn ac yn effeithiol at y broses o wneud penderfyniadau.
- **A4** – Dylai'r Cyngor sicrhau ei fod yn darparu mwy o **dryloywder o ran cylch gwaith y pwyllgorau O&S gwahanol**. Nid yw enwi pwyllgorau O&S 1, 2 a 3 yn helpu gyda thryloywder cylch gwaith y pwyllgorau, yn enwedig o safbwynt cyhoeddus. Mae hefyd yn rhwystr posibl i annog cyfranogiad y cyhoedd yn y broses graffu.
- **A5** – Dylai'r Cyngor sicrhau bod Aelodau'n derbyn, ac yn cael eu hannog i gael mynediad ato, rhaglen **hyfforddi berthnasol** i sicrhau eu bod mewn sefyllfa dda i ddeall a chyflawni eu rôl. Dylai hyn gynnwys hyfforddiant penodol ar gyfer rolau penodol, e.e. sgiliau cadeirio.

Atodiad 1

Cwestiynau a meini prawf archwilio

Prif gwestiwn archwilio (lefel 1): A yw'r Cyngor wedi rhoi trefniadau gwneud penderfyniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio ei adnoddau?

Cwestiwn Lefel 2

Meini prawf

A oes gan y Cyngor drefniadau gwneud penderfyniadau clir?

- Mae'r Cyngor wedi nodi'n glir y paramedrau ar gyfer gwneud penderfyniadau a'r mathau o benderfyniadau sy'n cael eu dirprwyo a'r rhai a gymerwyd gan y Cyngor Llawn, y Cabinet a phwyllgorau eraill.
- Mae gan y Cyngor Gynllun Dirprwyo sy'n nodi'n glir y broses ar gyfer gwneud a chofnodi penderfyniadau dirprwyedig.
- Mae'r Cyngor wedi nodi'n glir rolau a chyfrifoldebau Aelodau a swyddogion wrth wneud penderfyniadau.
- Mae gan bwyllgorau'r Cabinet a Chraffu raglenni gwaith cyfredol a chyhoeddedig, ac mae'r rhain yn hawdd eu cyrraedd i'r Aelodau a'r cyhoedd.
- Mae'r Cyngor wedi nodi'n glir ei broses ar gyfer galwadau i mewn i benderfyniadau.
- Mae gan y Cyngor drefniadau i hwyluso craffu cyn penderfynu.
- Mae trefniadau clir ar gyfer datgan a rheoli gwrthdaro buddiannau.
- Mae rolau swyddogion statudol yn glir.

-
- Mae gan y Cyngor reolau a gweithdrefnau clir sy'n llywodraethu cyfarfodydd (cyfarfodydd corfforol, hybrid ac ar-lein yn unig) ac mae'r rheolau hyn wedi'u nodi ar ddechrau cyfarfodydd, gan gynnwys trefniadau ar gyfer colli cysylltedd.
 - Mae trefniadau clir ar gyfer pleidleisio ar benderfyniadau.

A yw trefniadau'r Cyngor yn gweithio'n effeithiol i sicrhau tryloywder ac atebolrwydd wrth wneud penderfyniadau?

- Mae aelodau a swyddogion yn dangos dealltwriaeth glir o'u rolau a'u cyfrifoldebau wrth wneud penderfyniadau gan gynnwys eu rôl mewn pwyllgorau a/neu eitemau agenda penodol.
 - Cynhelir cyfarfodydd yn gyhoeddus oni bai bod rhesymau da dros gyfrinachedd (caiff y rhesymau eu cyhoeddi). Mae'r Cyngor yn dilyn gofynion cyfreithiol priodol ar gyfer eitemau / eitemau sydd wedi'u heithrio a gynhelir mewn sesiwn breifat.
 - Cyhoeddir agendâu/adroddiadau pwyllgorau yn unol â gofynion cyfreithiol.
 - Mae'r cyfarfodydd yn cworwm yn unol â chyfansoddiad y Cyngor. Nid yw'r cyfarfodydd yn cael eu canslo yn rheolaidd oherwydd eu bod yn cworeiddio.
 - Croesewir craffu gan fod gwneud cyfraniad cadarnhaol i lunio a gwella'r broses o wneud penderfyniadau, yn helpu i gyflawni amcanion corfforaethol. Rhoddir cyfle i graffu ddylanwadu ar y broses o wneud penderfyniadau.
 - Mae galwadau i mewn yn anaml ac nid ydynt yn cael eu hystyried fel y ffordd safonol o herio penderfyniadau.
 - Mae'r Cyngor yn gwneud penderfyniadau ar eitemau yn unol â'r rhaglenni gwaith a gyhoeddir i'r dyfodol. Nid yw eitemau'n cael eu gohirio yn gyson.
 - Mae rhesymeg glir dros benderfyniadau mewn cofnodion cyhoeddus.
 - Mae'r berthynas rhwng a rhwng Aelodau a swyddogion yn adeiladol.
 - Mae dadl adeiladol a her pan fydd penderfyniadau'n cael eu hystyried.
-

-
- Wrth ddod i benderfyniadau, mae aelodau'n ystyried y cyngor a roddir gan swyddogion, yn enwedig yr un a roddir gan swyddogion statudol.
 - Mae ystyriaeth weithredol o'r egwyddor datblygu cynaliadwy ac effeithiau perthnasol eraill megis cydraddoldeb wrth wneud penderfyniadau.
 - Gall yr holl gyfranogwyr gyfrannu at gyfarfodydd, gan gynnwys wrth ymuno o bell.
 - Mae'r holl gyfarfodydd cyhoeddus yn cael eu diweddarau. Mae gweddarllodiadau o gyfarfodydd ar gael yn fyw ac i archwilio cyfarfodydd yn dilyn cyfarfodydd ac mae polisi cytunedig ar gyfer pa mor hir y mae gweddarllodiadau ar gael yn archif y Cyngor.
 - Gall mynychwyr gymryd rhan trwy gyfrwng y Gymraeg a'r Saesneg, yn ôl eu dewis, a darperir cyfieithiadau.
 - Mae'r cadeirydd yn sicrhau bod cyfarfodydd pwyllgorau yn dilyn gweithdrefnau, bod pwyllgorau'n ystyried eitemau yn unol â'u cylch gorchwyl.
 - Mae ymddygiad aelodau a swyddogion mewn pwyllgor yn unol â safonau ymddygiad y Cyngor. Mae'r Cyngor yn mynd i'r afael â / rheoli materion ymddygiad gwael mewn pwyllgor i bob pwrpas.
 - Mae pwyllgorau'n cael eu defnyddio'n effeithiol i wneud rhywbeth gweithredol yn hytrach na derbyn eitemau i'w nodi yn unig.

A yw'r wybodaeth a ddarperir i Aelodau yn eu galluogi i wneud penderfyniadau gwybodus?

- Ynghyd ag eitemau ar yr agenda ceir adroddiad ysgrifenedig sy'n nodi'n glir y rôl y gofynnir i'r pwyllgor ei chyflawni ac sy'n unol â chylch gorchwyl y pwyllgor.
 - Mae adroddiadau'n glir ac yn gytbwys, ac yn hawdd eu deall ac yn briodol i'r gynulleidfa arfaethedig.
 - Mae'r adroddiadau'n cynnwys, lle y bo'n briodol, dadansoddiad gwrthrychol a thrylwyr o amrywiaeth o opsiynau, gan gynnwys effaith ar ddefnyddwyr gwasanaeth, goblygiadau ariannol a gwerth am arian, perfformiad gwasanaeth a risg.
 - Mae adroddiadau'n nodi goblygiadau perthnasol sy'n gyffredin i'r rhan fwyaf neu'r holl benderfyniadau fel:
 - Cymhwyso'r egwyddor datblygu cynaliadwy;
-

-
- Cydraddoldeb;
 - Cymraeg;
 - Bioamrywiaeth; a
 - Dyletswydd economaidd-gymdeithasol
 - Mae'r adroddiadau'n nodi a ymgynghorwyd/ymgysylltu wedi'i gynnal ac os felly, maent yn cynnwys canlyniadau'r ymgynghoriad hwnnw.
-

A oes gan y Cyngor drefniadau i gefnogi swyddogion ac aelodau wrth iddynt wneud penderfyniadau?

- Mae'r Cyngor yn cyfathrebu gwerthoedd a safonau ymddygiad a ddisgwylir gan ei Aelodau, uwch swyddogion a staff.
 - Mae'r aelodau wedi derbyn hyfforddiant priodol i'w galluogi i gymryd rhan briodol yng nghyfraniadau gwneud penderfyniadau'r Cyngor (e.e. datganiadau o ddiddordeb, cod ymddygiad, hyfforddiant pwyllgor penodol fel cynllunio, safonau, GDPR, cydraddoldeb, WFG ac ati)
 - Rhoddir cefnogaeth effeithiol i gadeiryddion pwyllgorau gan swyddogion y Cyngor i'w cefnogi yn eu rôl. Mae cadeiryddion wedi derbyn hyfforddiant i'w helpu i ddeall a chyflawni eu rôl.
 - Mae'r Cyngor yn hyrwyddo ac yn cefnogi rôl a chyfrifoldebau ei swyddogion statudol. Mae gan swyddogion statudol y gallu i adolygu a chyfrannu at adroddiadau yn ôl yr angen er mwyn cyflawni eu rolau.
 - Mae gan aelodau fynediad at gyngor priodol y tu allan ac yn ystod cyfarfodydd pwyllgor ar weithdrefnau a rheolau gwneud penderfyniadau.
-

A yw'r Cyngor yn adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau gwneud penderfyniadau?

- Gofynnwyd i'r Aelodau eu barn am drefniadau gwneud penderfyniadau'r Cyngor a'r cymorth a gânt. Defnyddir hyn i lywio hyfforddiant a llywio newidiadau i drefniadau'r Cyngor.
 - Mae Datganiad Llywodraethu Blyneddol y Cyngor yn darparu asesiad teg a chytbwys o effeithiolrwydd trefniadau gwneud penderfyniadau'r Cyngor ac mae'n cynnwys camau i gryfhau trefniadau lle bo angen. Mae camau gweithredu blaenorol a nodwyd yn cael eu monitro a'u trafod.
 - Mae cyfansoddiad, Cynllun dirprwyo a gweithdrefnau ariannol yn cael eu hadolygu'n rheolaidd.
-

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.